

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

ΜΙΑ ΚΡΥΠΤΙΚΗ ΑΥΤΟΒΙΟΓΡΑΦΙΑ

Τα έργα από τη συλλογή του Διονύση Φωτόπουλου που παρουσιάζονται στο Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης συνοψίζουν τη σύγχρονη ιστορία της ελληνικής τέχνης και παράλληλα σκιαγραφούν τη ζωή και τις φιλίες του σπουδαίου σκηνογράφου.

ΑΠΟ ΤΗ *Μαριλένα Ασπρατέλλου*

«**Ο**ταν πήγαινα στο ατελιέ του Γιάννη Παππά, μου έλεγε: “Κάτσε να σου κάνω ένα πορτρέτο”. “Γιατί, νομίζεις ότι θα πεθάνω πρώτος και θα με θάψεις;”. “Ποτέ δεν ξέρεις”, μου απαντούσε». Ο Διονύσης Φωτόπουλος θα πει μερικές αποσπασματικές ιστορίες, καθώς επιβλέπει τις τελευταίες πινελιές στο στίσιμο της έκθεσης «Εαυτούς και Αλλήλους» με τα σχεδόν 400 έργα της συλλογής του, τα οποία παρουσιάζονται στο **MIET**. Κύριος συνδετικός άξονας, πέρα από το ότι στη συντριπική τους πλειονότητα ανήκουν σε μια συλλογή που έχει χτίσει τα τελευταία 50 χρόνια ο διεθνώς καταξιωμένος σκηνογράφος, είναι πως τα εικονιζόμενα πρόσωπα συνδέονται και με μια σχέση βαθιάς φιλίας: «Ζωγράφοι που

αλληλοζωγραφίζονται και που αλληλοσυνηγορούν ποιητές, μουσικούς» μέσα από έργα «που έχουν μια αξία στη ροή της ιστορίας της τέχνης».

Ο Τάσος Μαντζαβίνος ζωγραφίζει τον Γιάννη Τσαρούχη, ο Αντώνης Κυριακούλης κάνει ένα πολύ αστείο κολάζ με την παρέα του Παρισιού, τον Ανδρέα Στάικο, τον Αλέξη Κυπριόπουλο, τον Διονύση Φωτόπουλο και τον Γιάννη Ψυχοπαίδη. Και επειδή μεγάλο μέρος της έκθεσης έχει να κάνει με την προσωπογραφία, η εισαγωγή της γίνεται με Φαγιούμ, αλλά και με τα επανησιακά πορτρέτα του 19ου αιώνα ή ακόμη και με τις απεικονίσεις αγωνιστών του '21 πάνω σε περιτέχνες ταμπακιέρες. Χέρια υπέροχα ζωγραφισμένα από τον Γιάννη Μόραλη, εκμαγεία των χεριών του Γιώργου Σεφέ-

Έργο του Θεόδωρου Παναγιώτη.

ρη ή του Παναγιώτη Τέτσι, το νεκρικό προσωπείο του Αγγελου Σικελιανού, μάσκες από τις περίφημες δελφικές γιορτές του.

Όπως σημειώνει ο Διονύσης Καμάλης στο προλογικό σημείωμά του στον κατάλογο της έκθεσης: «Αυτή, είπα μέσα

μου, είναι η δική του Πινακοθήκη Σύγχρονης Τέχνης, οι εικόνες της δικής του ζωής, μιας ζωής που αναλώθηκε ευφρόσυνα στην υπόθεση της ομορφιάς και ευλογήθηκε με τη φιλία πολλών σπουδαίων ανθρώπων, προβυτέρων, ομηλίκων και νεότερων, που σπάθηκαν και είναι ακόμα οι χορηγοί της δικής μας δόξας». Κοινώς, Θανάσης Απάρτης, Φώτης Κόντογλου, Γιάννης Μόραλης, Γιάννης Τσαρούχης, Γιώργος Λάππας, Νίκος Στεφάνου και νεότερος στον κατάλογο των καλλιτεχνών ο Μανώλης Μπιτσιάκης. «Έχω και πολύ νεότερους στη συλλογή, αλλά κάπου έπρεπε να σταματήσει αυτή η έκθεση. Τα έργα που έχω συμπεριλάβει έχουν μια μυρωδιά παλαιάικου» θα πει ο Φωτόπουλος.

Και όπως σημειώνει στον επίλογο του καταλόγου ο Ν.Π. Παΐσιος: «Ο προσεκτικός επισκέπτης, τόσο της έκθεσης όσο και του καταλόγου, θα καταλάβει ότι κρατάει στα χέρια του μια κρυπτική αυτοβιογραφία. Ο Εαυτός και οι Άλλοι του τίτλου γίνονται ένα, και ο Φωτόπουλος, αυτοβιογραφούμενος μέσα από τους Άλλους, καταλήγει όχι στο αναμενόμενο “ιδού εγώ”, αλλά σε ένα απείρως ισχυρότερο “ιδού ημείς”. (...) Γιατί ο Εαυτός και οι Άλλοι ορίζουν τελικά ολόκληρη τη ζωή του, μια ζωή ταγμένη στην τέχνη». ●

«Εαυτούς και Αλλήλους. Από τη συλλογή του Διονύση Φωτόπουλου»: **MIET** (Μέγαρο Εϊνάρδου, Αγ. Κωνσταντίνου 20), έως τις 3 Μαρτίου 2018.

Κολάζ του Δημήτρη Μυταρά.

